

VANALINNA HARIDUSKOLLEEGIUM

TEATAJA

SELLE NÄDALA
SÜNNIPÄEVALAPSED:

- ANNIKA-ARIANNE JÕKS 22.10
IVETA HABAKUK 22.10
EERO SIIVO 23.10
KAISA KUHI 23.10
KATRIN KAURIT 23.10
TALVI NURGAMAA 27.10
TIINA RAUD 27.10
ALAR SAAR 28.10

VHK ORKESTRI KONSERTTUUR LÄÄNEMAAL 13.–14.OKTOOBRI

VHK keelpilliorkestril koos dirigent **Rasmus Puuriga** oli kontsertiderohke nädal. 11. oktoobril toimusid kontserdid Laulasmaa ja Vasalemma koolides, õhtul hooaja avakontsert Rootsi-Mihkli kirikus. Tore tagaside sellest on kuulata Klassikaraadio järelkuulamises (<https://klassikaraadio.err.ee/865316/helikaja-13-oktoobril-kuidas-muusikakollektiiv-leiab-kunstilise-juhi/889853>).

Orkestrantide muljeid:

Laupäeval sõitsime Kullamaale. Kirikus proovi tehes saime teada, et enne meie kontserti toimub rahvamajas Politsei- ja Piirivalveorkestri ja Jassi Zahharovi kontsert. Seetõttu lükkasime oma kontserdi algusaja pool tundi edasi ja nii jõudis publik mõlemal kontserdil käia. See oli ühtlasi ka meie kõige külmem kontsert – pole just sage, et lähed oktoobrikuus sooja saamiseks kirikust hoopis õue. Peale kontserti sõitsime Haapsalu Jaani kirikusse, kus andsime päeva teise kontserdi. Mõlemal kontserdil oli lugeja osas "Tornikell minu külas" Pääru Oja.

Pärast kontserti nautisime maitsvat ja meeletu õhtusööki Taksi pubis ja majutusime Haapsalu kultuurikeskuses. Seejärel algas õhtupimeduses Rasmuse

korraldatud ringkäik "Cyrillus Kreegi radadel". Käisime Kreegi haua, tema Haapsalu elukohtade ja ausamba juures. Tagasi kultuurikeskuses pidime kõik järgemööda rääkima kahest oma viimase kuu meeldejäädavast kultuurisündmusest, et mõistaksime, kui tähtis on kultuur. Kultuurikeskuses toimuva peo rütmides suikusime unne.

Pühapäeval ärkasime loiult – mõnel selgmatil magamisest kange, teisel lihtsalt veel uneliiv silmast pühkimata. Vedasime end sööma ning naasime sealt juba reipamate nägudega, kõhud maitsvat putru, võileibu ning teed täis.

Pühapäevane kontsert oli juba kell 12.30 Märjamaal ning võtsimegi suuna otsekohe sennapoole. Pühapäeval kontserdil oli meiega taas kord Tõnu Oja.

Pärast edukat kontserti pakuti meile Märjamaa pastoraadis teed, küpsist ja kringlit ning muljetasime.

Veel enne Tallinnasse sõitu sõime kohalikus pitsakohvikus kõhud pitsat ääreni täis. Meie väike tuur oli lõpule jõudnud, oligi aeg tagasi Tallinnasse sõita.

"Tornikell minu külas" kontserdid said kahjuks läbi. Meil oli suur rõõm ja au jagada lava Tõnu ja Pääru Ojaga!

SELLES NUMBRIS

- Näitusemuljed..... 2
Projektiõppest..... 2
Õuesõppest..... 2
Kaevandusmuuseumis... 3
PMK teatriprojekti..... 3
I väikekandlifestival..... 3-4

MULJEID NÄITUSELT

8.T neid külastasid Hõimunädalal Tallinna Vene muuseumi, kus on aasta lõpuni üleväljal näitus soomeugrilastest, kelle põliseks elukohaks on Venemaa koosseisu kuuluvad alad. Mari päritolu etnoloog Ljudmila Yamurzina rääkis suure innuga mustritest meie sugulasrahvaste riietel, muusikariistadel ja tarbeesemetel. Juttu tuli sellestki, kuidas muster pakkus kaitset, ornament oli ühenduseks sakraalse ja ilmaliku vahel. Kõige erakordsem oli isiklik mälestusesemete kastike, mille nüüdseks Eestis kodunenud marilanna oli kodumaalt kaasa võtnud. Aardelaekas leidis vanaemade peaehteid, haruldasi rõivaesemeid, marikeelseid lasteraamatuid. Ljudmila rõõmustas, et saab eesti noortega soome-ugri teemadel vesteldes meie-vormi kasutada, ja meiegi tundsime ühtsustunnet oma esivanemate ning sugulasrahvastega.

Sanne Haab klassiga

foto: Annabel Soode

PROJEKTIÕPPE POSITIIVSED KÜLJED

Selle aasta septembris valmisid 9. tüdrukute klassi eesti keele tunnis projektid soome-ugri sugulasrahvaste teemadel.

Projektiõppe arendab õpilasi rohkem kui kuivalt lugemine, sest kinesteetilise õppe läbi jääb tõhusamalt informatsioon meelde.

Nädala jooksul koostati rühmatöödena esitlused ja tutvustati eri rahvaid klassikaaslastele. Esitlused tegid põnevaks omavalmistatud rahvusküpsetised, pärismuslikud muinasjutud (näidendid) ja näha sai ka ehtsaid mari rahvariideid.

Kõike seda kogedes saadi kinnitust, et projektiõppe meeldib õpilastele rohkem kui üksluise õpikuteksti lugemine.

Nora Deil, Kärt Laidma, Kerttu Piigli, Lotte Triin Ugandi, Anna-Britt Ütt

ÕUESÕPPEPÄEV ÕPILASTE SILME LÄBI

Õuesõppe ehk väliõppe on vabas õhus korraldatud õppetöö vorm, mida rakendatakse paljudes Eesti koolides.

Vanalinna Hariduskollegiumi 9. klass käis 5. oktoobril Ida-Virumaal Kohtla-Nõmmel Põlevkivi kaevandusmuuseumis, kus meie programmi kuulus muuseumikülastus, ekskursioon kaevanduses ja orienteerumismäng. Meie klassile programm meeldis, sest see oli mitmekülgne ja tegevust jätkus palju.

Meie emakeeletunni vahetusõpilane Karoliine Saksamaalt, kes õpib 10. klassis, ei olnud kunagi käinud õuesõppepäeval, sest Saksamaal sellist õppevormi ei ole. Tema sõnul on õuesõppepäeva idee hea, kuid tema klassi programmi oleks tema arvates saanud huvitavamalt organiseerida. Karoliine käis koos 10. klassi kunstiharuga Jäneda mõisas, kus neile tutvustati mõisa ja selle ajalugu.

Õuesõppepäev on oluline osa õppeprogrammist, kuna väljas õppimine on vaheldus koolipingis istumisele. Õpilastena soovitame seda kõikidele koolidele, kellel seda veel ei ole, sest välised tegevused ja liikumine on kasulikud tervisele ja õpilase arenemisele.

Eva Kutman, Liise Magdalene Looris, Rhe Kram, Karoliine (10. klass), Elizabeth Keizars

Mari rahvariided. Foto: Saskia Einpalu.

TOIT MAITSEB PAREMINI MAA ALL

5. oktoobril käisime klassiga Kohtla-Nõmmel Eesti Kaevandusmuuseumis. Veetsime seal oma õuesõppepäeva. Huvitavat leidis nii maa peal kui maa all. Maa peal oli kaasaegne kaevandusmuuseum interaktiivsete vidinate ja eksponaatidega. Saime ülevaate vanaaegsetest põlevkivi töötlemisruumidest ja -masinatest. Muuseumi välisterritooriumil oli põnev maastikumäng. Peale seda panime kiivrid pähe ja joped selga ning suundusime giidiga maa-alusesse kaevandusse.

Kaevanduses sõitsime vanaaegse kaevurirongiga mööda käike, mille seintelt tilkus vett ning kuhu oli lihtne ära eksida. Seepärast pidime grupiga hoolikalt kokku hoidma. Meile pakuti maa all kaevurite klassikalist lõunasööki,

seal maitstes toit palju paremini.

Muuseumis oli põnev vaadata, milliste masinatega töötasid kaevurid vanasti ning millistega töötavad tänapäeval. Saime proovida interaktiivse puurimismasinaga aukude puurimist ning lugeda huvitavaid lugusid kunagiste kaevurite elust. Kahjuks paljud ekraanid ei toiminud ja informatsiooni läks kaduma.

Kokkuvõtteks soovitame teistelgi klassidel külastada harivat kaevandusmuuseumi, kust on palju huvitavat õppida ja kus saab veeta põneva päeva nii pere kui ka sõpradega.

Rea Haljasmäe, Luisa Lotta Terep, Sarah Sofie Barjabin, Karolin Ulmre

PÜHA MIIKAELI KOOLI LAPSED TEATRIPROJEKTIS

15. ja 16. oktoobril osalesid Püha Miikaeli Kooli 2. klassi poisid ja tüdrukud rahvusvahelises teatriprojektis "Lastelt lastele", kus esitati poola luuletaja Julian Tuwimi luulet nii poola kui eesti keeles. Õpitubasid viisid läbi Ludowy ja VAT teatri näitlejad.

Teise päeva õhtul esinesime etendusega "Lastelt lastele" oma peredele. Meid oli tervitama tulnud ka Poola suursaadik.

Patricia (9-aastane): *Sel päeval läksime VAT teatrisse. Need, kes meid aitasid olid Pawel, Anita, Patricia ja Magdalena Ludowy teatrist ja Ago VAT teatrist. Nad kõik olid lahedad, toredad ja rõõmsad inimesed. Ma olin nii rõõmus, et kõik minu pere võis tulla. See oli SUPER päev!*

I VÄIKEKANDLE FESTIVAL

Laupäeval, 13. oktoobril 2018, kogunes August Pulsti õpistu eestvedamisel Vanalinna Muusikamajja seltskond väikekandlehuvilisi **I Väikekandle festivalile**. Õpitubadesse VHK gümnaasiumi majja olid oodatud kõik väikekandle mängijad. Toimusid õpitoad teemadel "Väikekannel lasteaias ja tema kasutusvõimalused" (**Aime Reier**), "Saatepartii mänguvõimalusi väikekandlel. Algajatest edasijõudnuteni" (**Kadri Lepasson**), "Seaded väikekandlele" (**Koidu Ahk**), "Kirikukellade mängimine ja varieerimine" (**Eva Väljaots**), "Kandlemäng ja eesti rahvalaulud. Mängustiili tõlgendusvõimalusi" (**Lauri Õunapuu**), "Lustlikud laulumängud" (**Annika Mändmaa**). Õpi-tubadega paralleelselt toimus ühismänguring, mida vedas eest **Helle Suurlaht**.

Tuule Kanni eestvedamisel toimus vestlusring "Oma ja ehtne ehk eesti väikekandle jälgedes". Otsiti vastust küsi-

musele, milline siis on see oma ja ehtne eesti väikekannel. Vestlusringi oli palutud **Rait Pihlap** Raplamaa Kandlekojast, kes on rahvapillide valmistamisele spetsialiseerunud ja kandleid valmistanud alates 1998. aastast. Teda on kandle juures köitnud selle pilli lummas ja müstiline kõla. Rait on sügavalt süüvinud kandle kõlaliste ja konstruktsiooniliste iseärasuste uurimisse ja täiustamisse.

Helle Suurlaht on Viljandi Kultuuriakadeemias pärimusmuusikat õppides keskendunud kannelde – eriti nendest kõige südamelähedasema, väikekandle – mängimisele, mida praktiseerib Keilas Waldorfkoolis Läte ja August Pulsti õpistus kandleõpetajana. Helle uurimustöö "Väikekannelde arengust tänapäeval" sai alguse Viljandi Kultuuriakadeemia päevil koostatud kursusetööst.

jätub lk 4

I VÄIKEKANDLEFESTIVAL (algus lk 3)

Ta on kogunud informatsiooni kandlemeis- trite kohta ja see täieneb iga aastaga. Ta on kokku lugenud ka pillid, mida huvilised on erinevates laagrites meisterdanud. Ise meisterdas ta oma esimese väikekandle 2002. a Leisi Värksi korraldatud laagris. Ta jagab oma vaateid kandlemängule suure rõõmu ja kirega.

Kadri Lepasson on Mooste Rahvamuusika- kooli kandlepedagoog ja tänavu oktoob- ri alguses ilmunud rahvakandleõpiku au- tor. Eesti, Läti ja Leedu vahelise Erasmus+ koostööprojekti "Rahvapillide õppimise ja õpetamise meetodikate koostamine ja praktikate vahendamine" raames valminud e-õpikud on Eesti kontekstis täiesti unikaalsed ja esimesed omataolised täiskasvanud õppijale mõeldud abivahen- did. Oma meetodilise ülesehituse poolest on õpikud ka heaks abivahendiks täis- kasvanuõppes tegutsevatele õpetajatele. Kadri tegutseb ka aktiivselt TRIO Soon/ Piho/Lepasson koosseisus, keda võis õhtul Aidas kuulda.

EMTA ja TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia pärimusmuusika kandle eriala magistrant **Eva Väljaots** rääkis oma mängutehni- kast. Esimese instrumendi, väikekandle, meisterdas ta Saaremaa laagris ja mängi- ma hakkas ta omal käel. Ta mängib mõnu- ga ka oma Põltsamaalt pärit vanavanaisa külakandlel. „Kaera-Jaan” ja „Ei lind, ei laul” olid esimesed lood, mille ta Saare- maal laagris ise ära õppis. Kuna lugude pa-

gas ei olnud suur, improviseeris ja män- gis Eva palju niisama enda lõbuks. Siiani peab ta mängu juures kõige toredamaks seda, kui saab lihtsalt musitseerida, koha- peal luua ja improviseerida.

Sirje Voitka rääkis kolmekümneaasta tagusest väikekandle loomise algusest. 1989. aastal sattus olema pilli loomuliku arengu toetamiseks sobiv pinnas – rahva- muusika populaarsuse tõus, Viljandi Kultuuriakadeemia ja Viljandi Folgi to- hutu populaarsus noorte hulgas. Tekkis entusiastide ring, kes korraldasid pillide meisterdamise kursusi ja nõnda sai Tal- linna Klaverivabrikus valmistatud pil- lidele tubli täiendus ning pillide välimus ja keelte arv muutusid vastavalt mängi- jate-meisterdajate soovile. Nõnda saab ehk öelda, et väikekandle areng oli vaid "pausil".

Õhtul sai nautida soome kandlemängi- ja **Arja Kastineni** kontserti Aidas ja va- bal laval said käe valgeks kõik soovijad. Meeleolu olid tulnud looma ka poola pillimehed **Janusz Prusinowski** eest- vedamisel, kes tantsuhimulised kohe jalga keerutama panid.

Suur tänu korraldajatele **MARGIT KUHILE** ja **MARE LILIENTHALILE!**

Järgmine suurem väikekandleüritus toi- mub **26. oktoobril** kell 11.00 Kehra rahva- majas, kus **väikekannelde võistumängi- misel Välenäpp** saavad mõõtu võtta kõik Harjumaa väikekandle mängijad.

Sirje Voitka

Foto: Marika Ahven

VANALINNA
HARIDUSKOLLEGIUM

www.vhk.ee

VENE 22
TALLINN 10123
TEL: 6996 100

Toimetaja:
Mirjam Parve
teataja@vhk.ee